

STUDIEGUIDE

till läse- och samtalscirkel utifrån boken

Välkomna varandra!

Bejakande perspektiv på
homosexualitet i frikyrkan

LIBRIS BOKFÖRLAG 2017

Läse- och samtalscirkel utifrån boken **Välkomna varandra! Bejakande perspektiv på homosexualitet i frikyrkan**

Författare: Lisa Arlbrandt, Emma Audas, Anna Berndes, Anders Camenius, Björn Cedersjö, Erik, Robert Eriksson, Thomas Erlandsen, Lena Frisell, Patrik Hagman, André Jakobsson, Esther Kazen, Mirjam Olsson, Tomas Poletti Lundström, Johanna Wikberg och Niclas Öjebrandt.

Förlag: Libris förlag, 2017

Studieguide: Lina Mattebo, redaktör på Libris förlag, för Studieförbundet Bilda

Innehåll

<i>Inledning</i>	3
Samtalsmodell	3
<i>Samtalsfrågor</i>	5
Förord	5
En ohållbar situation	5
Med min kropps alla porer	5
Trohet till Ordet	5
Hemlängtan	5
Synliga i församlingen	6
Komma ut, bort och hem	6
Här är alla välkomna	6
Vad fördömer Bibeln?	7
Nu är jag fri	7
Upprättad och försonad	8
Evangelium för alla	8
”Låt barnen komma till mig”	8
Den sveska tystnaden	8
Välkomna varandra	9
Vägen vidare	9

Inledning

Att samtala med andra om angelägna livs- och samhällsfrågor utifrån böcker och texter är intressant, spännande och ibland utmanande. I mötet med texter och andras åsikter, tolkningar och erfarenheter får vi ofta nya insikter och nya tankar om vårt eget liv.

Något av det mest utmanande i att vara människa är att vara öppen, att lyssna in olika perspektiv och att ha ett dialogiskt och respektfullt förhållningssätt.

I ett sådant samtal bemöter vi varandra med respekt, oavsett åsikt, och med den värdighet var och en har rätt till. Jag får chans att både lyssna och tala utifrån en önskan att förstå. Att få tala eftertänksamt, låta var och en tala till punkt, testa nya tankar och låta samtalet ta tid är viktigt. Jag får ge mig ut på en resa och möta andras tankar och upptäcka att jag förändras. Detta är dialogens väsen och det är folkbildningens ärende.

Boken *Välkomna varandra!* presenterar frikyrkliga bejakande perspektiv på homosexualitet och samkönade relationer. Texterna i antologin berör frågor som bibeltolkning, församlingssyn och etik. Men de är samtidigt ofta djupt personliga, tidvis ifrågasättande. Därför hoppas vi att många väljer att samtala om boken i mindre grupper och att den här studieguiden, med förslag på samtalsfrågor, kan bli till en hjälp och en ingång i boken.

Samtalsmodell

Samtalsgruppen registreras som studiecirkel och sker i samverkan med Studieförbundet Bilda. På hemsidan www.bilda.nu hittar du blanketter för anmälan av studiecirkel. Välj blankett från den region där du bor.

Studiecirkeln kan läggas upp med hjälp av samtalsmodellen som presenteras nedan.

Förslag på upplägg:

- *En inledande runda*, cirka 20 min. I en inledande runda kan var och en prova sina tankar och få möjlighet att berätta vad som rör sig i tanke eller känsla just nu. Det kan vara en fundering utifrån det du läst eller på annat sätt tagit del av inför samlingen. Det kan också vara reflektioner över en händelse som anknyter till ert tema för samtalscirkeln.
- *Gemensamt samtal* utifrån boken och samtalsfrågorna, cirka 60 min.
- *Avslutande runda*, cirka 10 min.

Ledaren håller i samtalsstrukturen och ser till att alla får utrymme och att allas erfarenheter tas tillvara. Ledaren är också deltagare i gruppen och delar med sig av sina tankar och erfarenheter. Som ledare i Bilda kan du få tips och stöd i din roll som ledare.

Hur många gånger ni vill träffas i studiecirkeln bestämmer ni själva, men vi rekommenderar att ni träffas sju gånger, likt de avsnitt studieguiden är uppdelad i, då det annars är svårt att hinna samtala om bokens alla kapitel.

På första träffen är det bra att komma överens om ett gemensamt förhållningssätt i samtalet. Det är också bra att ha en presentationsrunda där alla får berätta om sina förväntningar på studiecirkeln. ”Spelregler” som brukar bidra till att skapa ett öppet och lärande samtal är:

- Det personliga vi delar stannar i gruppen.
- Det är okej att uttrycka tankar och att sedan ändra sig.
- Jag har rätt att vara tyst.
- Alla talar i jag-form.
- Tänk på att personer i gruppen har olika erfarenheter och identiteter och att det inte alltid märks eller syns.
- Alla hjälps åt att hålla tidsramarna.
- Alla bidrar med sitt perspektiv och värdesätter att få ta del av andras.

Samtalsfrågor

Förord

En ohållbar situation

Med min kropps alla porer

1. Samtala om vilken hållning din församling har till homosexualitet och samkönade relationer. Har den förändrats under tid?
2. Vilka är dina egna perspektiv på homosexualitet och samkönade relationer? Hur har de förändrats under livet?
3. Författarna som medverkar i antologin vill inbjuda troende kristna och frikyrkoförsamlingar att omförhandla sin syn på samkönade relationer i en mer bejakande riktning. Hur tänker och känner du inför det?
4. Niclas Öjebrandt beskriver i sitt kapitel sju utmaningar han ser i relation till frikyrkornas nuvarande förhållningssätt till homosexuella och samkönade relationer. Samtala om varje utmaning. Håller du med honom om att detta är utmaningar som frikyrkan behöver ta tag i?
5. Tänk tillbaka på de frikyrkliga sammanhang du rör dig i eller har rört dig i. Vilken hållning har de sammanhangen haft till homosexualitet och samkönade relationer? Har det varit uttalat eller bara en känsla? Hur har det påverkat gemenskapen, samtalet?
6. Mirjam Olsson inbjuder läsaren att för en stund stå tillsammans med henne i både tacksamhet, kärlek, sorg och smärta. Om du sätter dig in i hennes situation, vad är det som fångar dig starkast i hennes berättelse?
7. Mirjam Olsson beskriver också vissheten om att Gud har tänkt henne som hon är och skriver sedan ”Och jag vill vända mig till dig med den fråga som jag ställt mig själv så många gånger. Vad ska jag göra med denna visshet i en kyrka där den inte får plats?” Hur tänker och känner du inför Mirjams fråga? Prata gärna i bikupor.

Trohet till Ordet

Hemlängtan

1. Ganska ofta har det satts upp en motsättning mellan att ta Bibeln på allvar och att vara för samkönade kristna relationer. Thomas Erlandsen vill i sitt kapitel visa att ett ja till samkönade relationer kan vara både evangeliskt och bibel-troget. Han menar att det är mest bärkraftigt och konsekvent att läsa Bibeln genom Jesus självutgivande kärlek och att denna motsättning då försvinner. Vad tänker du om Thomas Erlandsens tankar? Hur relaterar det till ditt eget sätt att läsa Bibeln?
2. En del kristna är oroliga för att en förändring i hur frikyrkorna ser på homosexuella och samkönade relationer ska innebära att Bibelns auktoritet försvagas. Genom historien har kyrkan ändrat sig om andra frågor som exempelvis

slavhandeln, kvinnans roll i församlingen och korstågens brutalitet. Anser du att frågan om homosexualitet hanteras annorlunda? Och i så fall varför?

3. Varför tror du att tystnaden på många håll inom frikyrkorna är så stor när det kommer till homosexualitet och samkönade relationer? Vad får tystnaden för konsekvenser? Hur ser det ut i ditt sammanhang?
4. När samtalen väl förs görs det ofta som om det inte finns homosexuella i frikyrkorna. Hur skulle samtalen förändras med insikten om att det finns homosexuella i församlingen?
5. Många homosexuella finner att de tvingas välja mellan att antingen leva kvar i sin församling, men hemlighålla stora delar av sig själva och berättelsen om sitt liv, eller lämna församlingen och i bästa fall hitta ett hem för sin tro utanför sin hemförsamling. Hur tycker du att frikyrkorna bör hantera dem som nu lever i ”församlingsexil”?
6. Anders Camenius och Johanna Wikberg skriver i sitt kapitel att en del frikyrkoförsamlingar ”löser” frågan om samkönade relationer genom att låta homosexuella vara medlemmar, men inte vara ledare. Hur ser du på en sådan ”lösning”?
7. En del frikyrkliga sammanhang skiljer på handling och läggning, att det är okej att leva i församlingen med insikt om att man är homosexuell, men att synden ligger i att ”leva ut sin homosexualitet”. Anders Camenius och Johanna Wikberg jämför det bland annat med att som kristen på sin arbetsplats få höra att det är okej att vara kristen men inte ”leva ut” sin tro. Samtala om resonemang- et att skilja på handling och läggning.

Synliga i församlingen

Komma ut, bort och hem

Här är alla välkomna

1. När vi tolkar Bibeln, i relation till etiska ställningstaganden, hamnar vi i vägval där vi måste väga olika bibliska texter mot varandra. Därför är strävan att läsa som det står i Bibeln inte så enkel att efterleva. Påverkar Björn Cedersjös genomgång av hur frikyrkorna har förändrat sin syn på skilsmässa och omgifte under 1900-talet ditt tankesätt och din tolkning om vad Bibeln säger om samkönade relationer?
2. Björn Cedersjö presenterar en modell för etisk reflektion. Hur skulle ett samtal om homosexualitet och samkönade relationer i en församling kunna se ut utifrån den modellen?
3. Lena Frisell beskriver i sitt kapitel hur det var att komma ut i ett frikyrkligt sammanhang som betraktade homosexualitet som synd och om hur hon behandlades av sina kristna syskon. Hur har din församling, och du själv, reagerat när människor i församlingen har kommit ut som homosexuella?
4. Hur skulle du själv känna inför att komma ut, alternativt, hur har det varit för dig att komma ut?

5. Långvarig och allvarlig stress till följd av diskriminering skapar ökad psykisk ohälsa bland hbtq-personer. Anna Berndes citerar i sitt kapitel en studie som visar att antalet självmordsförsök i USA bland homo- och bisexuella ungdomar har minskat i takt med att fler delstater har tillåtit samkönade äktenskap och tycker att denna insikt även borde appliceras på församlingar. Vad tycker du om Annas Berndes resonemang?
6. Samtala om vad som bör känneteckna en öppen församling som välkomnar varandras olikheter? När är det svårast att leva så?
7. ”Ibland kanske vi är så måna om att inte göra fel att vi i stället faktiskt missar att göra rätt”, skriver Anna Berndes. Vad får detta för konsekvenser för frågan om homosexualitet och samkönade relationer i frikyrkan?

Vad fördömer Bibeln? Nu är jag fri

1. Vilken undervisning utifrån Bibeln om homosexualitet och samkönade relationer har du hört inom kyrkan?
2. Niclas Öjebrandt beskriver i inledningen till sitt kapitel att hans förändrade syn på homosexuell identitet gav honom anledning att läsa Bibelns texter om homosexualitet på nytt. Hur tror du att det skulle påverka dig att läsa om de texterna med ”nya glasögon”?
3. Niclas Öjebrandt lyfter att det finns sex ”problemtexter” i Bibeln när det kommer till homosexualitet. Många teologer menar att det bara är en av de texterna som är relevant som tolkningsnyckel för oss idag. Vad tänker du om att det är så få bibeltexter som ligger till grund för hur frikyrkan i stort ser på homosexualitet?
4. Niclas Öjebrandt argumenterar vidare i sitt kapitel att alla dessa sex bibeltexter är mot sexuella övergrepp och en förtryckande politisk ordning – och inte handlar om det vi tänker på när vi idag talar om samkönade relationer. Hur reagerar du på de argumenten? Vad innebär detta för din förståelse om vad det står i Bibeln om homosexualitet och samkönade relationer?
5. Många har erfarenhet av att i frikyrkliga sammanhang bli uppmanade att försöka ”bli av med” sin homosexualitet genom bön om helande och program för förändring. Dessa uppmaningar har orsakat stort psykiskt lidande för många kristna homosexuella. Hur kan vi som kristna agera när vi får kännedom om lidande som vår förkunnelse orsakat?
6. I sitt kapitel beskriver Erik sin kamp med att försöka att lära sig att leva i en heterosexuell relation. Vad berör dig mest i hans kapitel? Hur skulle du ha gjort i hans ställe?

Upprättad och försonad

Evangelium för alla

1. En god sexualitet söker den andras goda, skapar gemenskap och är en sammanförande kraft – medan en sexualitet som lever på andras bekostnad, är självisk och utnyttjande, är vad Bibeln och den kristna tron vänder sig emot, menar Emma Audas och Patrik Hagman i sitt kapitel. Hur relaterar deras påstående till din syn på sexualitet ur ett kristet perspektiv?
2. Hur kan vi i våra församlingar tala om sexualitet på ett sätt som inte handlar om att döma eller bedöma varandra, utan om vår egen upprättelse, efterföljelse och försoning?
3. Emma Audas och Patrik Hagman skriver också: ”Att i våra församlingar med öppenhet bemöta människor som lever tillsammans med någon av samma kön är livsviktigt för kyrkans väsen. Inte för att vi i kyrkan är toleranta och välkomnande ’trots allt’, utan för att dessa människor hjälper oss att se klarare kring vad det är att vara människa, vari sann kristen befrielse ligger och vad det är att tillsammans vara Kristi kropp.” Vad tycker du om detta och vilka följder skulle det kunna få för din församling?
4. I många delar av frikyrkan är celibatet den enda godtagna vägen att gå för homosexuella personer eftersom det inte finns möjlighet att vara med i församlingen om man ingår i en samkönad relation. Hur ser du på att kristna homosexuella förväntas avstå från att leva i en trogen kärleksrelation?
5. Vissa läser orden i Första Mosebok om att ”en man skall lämna sin far och sin mor och hålla sig till sin hustru, och de skall bli ett kött” som att det bara är heterosexuella relationer som välsignas av Gud. André Jakobsson frågar sig i sitt kapitel om vi inte läser in för mycket med en sådan tolkning. Hur tänker du kring detta?
6. När André Jacobsson säger att han kan tänka sig att välsigna eller viga ett samkönat par möts han ibland av reaktionen ”Hur vågar du välsigna det som Gud inte välsignar?” Vilka skäl anser du finns till att som pastor välsigna eller viga ett samkönat par kontra att inte göra det?
7. I Romarbrevet uppmanar Paulus församlingen att de ska undvika att döma varandra. Hur kan vi vara församlingar där vi godtar varandra, trots olikheter i våra livsval, etiska värderingar och bibelsyn?

”Låt barnen komma till mig”

Den svenska tystnaden

1. Esther Kazen argumenterar i sitt kapitel för att det kan bli en traumatisk upplevelse och en identitetskris för ett barn eller en ungdom om den inser att den tillhörighet och trygghet den hittat i kyrkan egentligen är villkorad. Hur skapar vi som vuxna församlingar som är trygga växtplatser för barn och unga där de finner en tro som håller i livets alla faser – även om de upptäcker att de blir kära i någon av samma kön?

2. Många församlingar tar upp samkönade relationer och homosexuella personers plats i församlingen först när frågan blir ”aktuell”. Det innebär i praktiken att enskilda personer blir en språngbräda för församlingens teologiska samtal – något som gör dessa personer väldigt utsatta. Hur kan församlingar motiveras till att prata om detta utan att ha specifika personer i centrum av frågan?
3. Det är lätt att som heterosexuell person tänka att detta inte gäller mig och på så sätt avskriva sig ansvaret att alla, oavsett sexualitet, ska välkomnas i kyrkan. Men man kan också tänka att den som tillhör en grupp som inte är utsatt och i minoritet också har större möjlighet och ork att ta detta ansvar. Hur tänker du om det?
4. Lisa Arlbrandt redovisar i sitt kapitel fem svar på frågan om varför många svenska kyrkor är tysta när det gäller hbtq-frågor i utvecklingssamarbete och missionsarbete. Har du samma bild? Samtala om svaren och Lisa Arlbrandts tankar kring dem. Vad väcker detta för tankar hos dig?
5. I den internationella kyrkan finns det mycket stora skillnader i synen på hur samkönade relationer och homosexualitet ska hanteras. Hur kan vi tillsammans med våra kristna syskon på andra håll i världen samtala om detta på ett ödmjukt sätt?

Välkomna varandra Vägen vidare

1. Hur hanterar vi bäst den sorg som finns i våra församlingar kring synen på samkönade relationer? Både hos homosexuella personer som på olika sätt farit illa och de som sörjer över att ha varit en del av ett sammanhang som har gjort andra människor illa?
2. Gud för i Bibeln ett pågående samtal med människan och kommunicerar hela tiden på det sätt som människan kan förstå i en given kultur – och det samtalet pågår än i dag, skriver Robert Eriksson i sitt kapitel. Hur påverkar detta pågående samtal dig och din församlings syn på samkönade relationer?
3. Robert Eriksson skriver också: ”Att utgå från kroppen kan hjälpa oss att sätta ord på hur vi vill välkomna och lära oss något av det som inte är norm, men som likaväl hör till kroppen i sin olikhets skönhet och att se att vi alla i vår bristfällighet får nåden att återspegla en del av Gud. Vi som alla är en del av Kristi kropp.” Samtala om vad det kan innebära i mötet med andra människor.
4. Välkomnande är lätt att prata om, men svårare att leva. Hur blir vi i frikyrkorna en gemenskap som på allvar välkomnar varandra? Vad är ditt första steg?
5. Vilka är de tre viktigaste insikterna och lärdomarna du tar med dig från att ha läst den här boken och varit med i den här läse- och samtalscirkeln?

